

**सरपंचांच्या व उपसरपंचांच्या
मानधनात वाढ करण्याबाबत**

**महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक: व्हीपीएम २०२४/प्र.क्र. २३४/पंरा-३

बांधकाम भवन, २५ मझबान पथ

फोर्ट, मुंबई - ४०० ००९.

तारीख: २४ सप्टेंबर, २०२४

वाचा -

- १) शासन निर्णय क्रमांक: व्हीपीएम २६९९/प्र.क्र.२०६(२)/पंरा-३ दिनांक २१ जानेवारी २०००
- २) शासन निर्णय क्रमांक: व्हीपीएम २००९/प्र.क्र. १२५/पंरा-३ दिनांक २७ जुलै, २००९
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: व्हीपीएम २०११/प्र.क्र. ४०/पंरा-३ दिनांक ६ सप्टेंबर, २०१४
- ४) शासन निर्णय क्रमांक : व्हीपीएम २०१९/प्र.क्र. २५५/पंरा-३ दिनांक ३० जुलै, २०१९

प्रस्तावना -

महाराष्ट्रातील सरपंच संघटना व लोकप्रतिनिधी यांनी वेळोवेळी केलेल्या मागणीनुसार व काळाच्या ओघात महागाई निर्देशांकात झालेली वाढ, कर्तव्यात झालेली वाढ विचारात घेऊन तसेच सरपंच संघटनांच्या आज्ञाद मैदान येथिल आंदोलनकर्त्यांना मा. मंत्री (ग्राम विकास) यांनी सरपंच व उपसरपंचांच्या मानधनात वाढ करण्याबाबत दिलेल्या आश्वासनाच्या अनुषंगाने सरपंच व उपसरपंचांच्या मानधनात वाढ करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होता. संदर्भाधिन शासन निर्णय क्रमांक ४ अनुसार ग्रामपंचायतीची लोकसंख्यानिहाय वर्गवारी विचारात घेऊन सरपंच व उपसरपंचांना खालीलप्रमाणे दरमहा मानधन देण्यात येत होते-

ग्रामपंचायतीची लोकसंख्यानिहाय वर्गवारी	सरपंचांना मानधनाची दरमहा रक्कम (रुपये)	उपसरपंचांना मानधनाची दरमहा रक्कम (रुपये)	शासन अनुदान टक्केवारी	सरपंचांसाठी शासन अनुदानाची रक्कम	उपसरपंचांसाठी शासन अनुदानाची रक्कम
अ) ० ते २००० पर्यंत लोकसंख्येच्या ग्रामपंचायती	३,०००/-	१,०००/-	७५%	२,२५०/-	७५०/-
ब) २००१ ते ८००० पर्यंत लोकसंख्येच्या ग्रामपंचायती	४,०००/-	१,५००/-	७५%	३,०००/-	१,१२५/-
क) ८००१ पेक्षा जास्त लोकसंख्येच्या ग्रामपंचायती	५,०००/-	२,०००/-	७५%	३,७५०/-	१,५००/-

शासन निर्णय -

ग्रामपंचायतीची लोकसंख्यानिहाय वर्गवारी विचारात घेऊन सरपंचांना आणि उपसरपंचांना खालीलप्रमाणे दरमहा मानधन अनुज्ञेय राहिल.

ग्रामपंचायतीची लोकसंख्यानिहाय वर्गवारी	सरपंचांना मानधनाची दरमहा रक्कम (रुपये)	उपसरपंचांना मानधनाची दरमहा रक्कम (रुपये)	सरपंचांसाठी शासन अनुदानाची रक्कम	उपसरपंचांसाठी शासन अनुदानाची रक्कम
अ) ० ते २००० पर्यंत लोकसंख्येच्या ग्रामपंचायती	६,०००/-	२,०००/-	४,५००/-	१,५००/-
ब) २००१ ते ८००० पर्यंत लोकसंख्येच्या ग्रामपंचायती	८,०००/-	३,०००/-	६,०००/-	२,२५०/-
क) ८००१ पेक्षा जास्त लोकसंख्येच्या ग्रामपंचायती	१०,०००/-	४,०००/-	७,५००/-	३,०००/-

०२. सरपंच व उपसरपंच यांना देण्यात येणा-या मानधनावरील खर्चापैकी ७५% खर्च शासन उचलेल व उर्वरित २५% मानधनाची रक्कम संबंधित ग्रामपंचायत स्वनिधीमधून देईल.

०३. प्रस्तुत शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून सुधारित मानधन अनुज्ञेय राहिल. तसेच पुर्वीच्या शासन निर्णयातील इतर अटी कायम राहतील.

०४. सरपंच व उपसरपंच मानधनाचा खर्च मागणी क्रमांक एल-२, प्रधानशिर्ष -२०५३-जिल्हा प्रशासन, ०९३-जिल्हा आस्थापना-(०७)(०९)-ग्रामपंचायतीचे सरपंच, सदस्य यांचे मानधन व इतर भत्ते आणि कर्मचा-यांचे किमान वेतन यासाठी अनुदाने (२०५३ १०४२)-३१-सहायक अनुदान याखाली खर्च करण्यात येईल.

०५. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ६०१/२०२४/व्यय-१५, दि.०५/०९/२०२४ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

०६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०९२४१७३२५३५०२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वर्षा मुं. भरोसे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

पृष्ठ ३ पैकी २

प्रत,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२
- ३) मा. मंत्री ग्राम विकास यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२.
- ४) सर्व मा. विधानसभा/विधानपरिषदेचे सदस्य
- ५) सर्व मंत्रालयीन विभाग
- ६) सर्व विभागीय आयुक्त
- ७) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
- ८) सर्व जिल्हा परिषदांचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत)
- ९) सर्व गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती
- १०) ग्राम विकास विभागातील सर्व पर्यवेक्ष्य अधिकारी व कार्यासन अधिकारी
- ११) निवडनस्ती (का. पंरा-३)